

UČENJE BEZ GRANICA
DIGITALNI OBRAZOVNI SADRŽAJ

martina tunuković

KRIJESNICA TRENERICA

nastavni listići
za 7. razred osnovne škole

VELIKO POČETNO
SLOVO

LJEVAK

Zagreb, 2020.

Veliko početno slovo

1. Zadatak ima dva dijela.

- ♦ Zaokruži riječi koja treba pisati velikim početnim slovom u skladu s pravopisnim pravilima.
- ♦ U tablicu prepisi po jedan primjer iz teksta.

nađeš li se u istarskoj županiji, obvezno svrati do najvećega grada na istarskome poluotoku – pule. grad je stariji od 3000 godina, a prava gradska povijest počinje s rimljanima. svakako posjeti i pulsku arenu građenu u I. stoljeću u vrijeme vladavine cara augusta. borilište arene služilo je za gladijatorske borbe, lov na životinje i javna suđenja, a u srednjemu su se vijeku tamo organizirali viteški turniri i sajmovi. pula je tijekom drugoga svjetskog rata bila jako oštećena, no u drugoj je polovici 20. stoljeća ponovno procvjetala i razvila se u najveći istarski grad.

opća imenica	
posvojni pridjev na <i>-ski</i>	
osobno ime	
ime naroda	
naseljeno mjesto	
županija	
povijesna građevina	
povijesni događaj	
povijesno razdoblje	

2. Dopuni rečenice tako da zadana imena napišeš u skladu s pravopisnim pravilima.

Predstavnici pčelarske udruge _____ (lipa) posjetili su učenike _____ (osnovne škole dobriše cesarića). Pozdravio ih je predstavnik _____ (vijeća učenika) i zaželio im dobrodošlicu. Na kraju radionice pčelari su učenicima podijelili najnoviji broj časopisa _____ (hrvatske _____ savez).

3. Zaokruži riječi koje treba pisati velikim početnim slovom u skladu s pravopisnim pravilima.

- a) **greenpeace**, ekološka organizacija koja se bori protiv zagađivanja zemlje i zemljine atmosfere, djeluje u 55 zemalja diljem europa, amerike, azije, afrike i pacifika.
- b) memorijalni centar „nikola tesla” svečano su otvorili predsjednik republike hrvatske, predsjednik vlade republike hrvatske i predsjednik sabora republike hrvatske.
- c) časopis **hrvatski planinar** izdaje hrvatski planinarski savez, nacionalni sportski savez planinarske djelatnosti u republici hrvatskoj.

4. Prepiši rečenice pisanim slovima u skladu s pravopisnim pravilima.

- a) za vrijeme ilirskoga pokreta osnovan je zemaljski muzej i glazbeni zavod.

- b) zgrada hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nalazi se na trgu nikole šubića zrinskog.

- c) najstariji spomenik hrvatske pismenosti, bašćanska ploča, pronađena je u crkvi svete lucije u jurandvoru kraj baške.

- d) epska pjesma bitka na krbavskom polju pjeva o sukobu hrvatske plemićke vojske i osmanlija na krbavskome polju kraj udbine u lici.

5. Zaokruži riječi koje nisu napisane u skladu s pravopisnim pravilima.

Grof Janko drašković, 22. kolovoza 1838., otvorio je prvu čitaonicu u Zagrebu. Iako su prve dvije čitaonice otvorene u Varaždinu i Karlovcu, upravo ova Zagrebačka, bila je centar Hrvatskoga narodnog preporoda. Ilirska čitaonica, kako je nazvana, bila je smještena na katu gajeve tiskare u današnjoj Ćirilmetodskoj ulici. Njezin prvi predsjednik bio je grof Janko Drašković. Radi učenja Hrvatskoga jezika, čitanja knjiga i časopisa te obrazovanja građana, nakon 4 godine rada iz čitaonice je izrasla Matica Ilirska koja, nakon zabrane ilirskoga imena, nosi naziv Matica Hrvatska. Zgrada Ilirske čitaonice bila je središte književnoga i političkoga rada Iliraca, nažalost, 1931. godine je srušena.

Nikol Boljfetić, *Otvorena prva zagrebačka čitaonica*

6. Napiši pravopisno točno zadana imena društava i udruga.

- a) hrvatsko veterinarsko društvo _____
- b) društvo za zaštitu životinja dubrovnik _____
- c) udruženje za zaštitu vukova hrvatske _____
- d) planet zemlja _____
- e) zelena akcija _____

7. Dopuni rečenice tako da zadana imena napišeš pisanim slovima u skladu s pravopisnim pravilima.

- a) Vukovar ima dva moderna muzeja – _____ (GRADSKI MUZEJ VUKOVAR) i _____ (MUZEJ VUČEDOLSKE KULTURE).
- b) Najpoznatija monumentalna građevina u Hrvatskoj iz _____ (RANOG SREDNJEG VIJEKA) jest _____ (CRKVA SV. DONATA) u Zadru.
- c) U Rodnoj kući Nikole Tesle nalazi se stalni multimedijalni postav koji su ostvarili Hrvatski povijesni muzej i _____ (TEHNIČKI MUZEJ U ZAGREBU) uz koordinaciju _____ (MINISTARSTVA KULTURE RH).
- d) Podrumi _____ (DIOKLECIJANOVE PALAČE) predstavljaju jedan od najbolje očuvanih _____ (ANTIČKIH) kompleksa ovakve vrste na svijetu.

8. Prepiši tekst pisanim slovima u skladu s pravopisnim pravilima.

u 3. tisućljeću pr. krista, na prijelazu iz mlađega kamenog doba u bakreno doba (eneolitik), razvila se vučedolska kultura. naziv je dobila po arheološkome nalazištu vučedol, smještenomu u vukovarsko-srijemskoj županiji na desnoj obali dunava, nedaleko od grada vukovara. najpoznatiji pronalazak smatra se vučedolska golubica, posuda u obliku ptice, koja se danas čuva u arheološkome muzeju u zagrebu.

9. Zaokruži riječi koje treba pisati velikim početnim slovom u skladu s pravopisnim pravilima.

cetinska krajina naziv je za upravno i vojnički ustrojeno područje u dalmatinskoj zagori koje je u ranome srednjem vijeku obuhvaćalo prostran teritorij uz gornji i srednji tok rijeke cetine. nalazilo se pod osmanskom vlašću od pada sinja 1513. godine. završetkom morejskoga rata, mletačko-osmanskoga rata vođenog od 1684. do 1699. godine, veći dio cetinske krajine, s gradom sinjem kao središtem, pripao je mletačkoj dalmaciji. osmanlije su 1715. posljednji put ugrozili cetinsku krajinu i sinj, ali je njihova opsada završila neuspješno. mirom u požarevcu 1718. sveukupan prostor cetinske krajine priključen je mletačkoj dalmaciji. od kraja 17. st. počinje sustavno naseljavanje opustošenih područja cetinske krajine stanovnicima iz bosne i hercegovine te podjeljivanje prostranih zemljišnih posjeda zaslužnim pojedincima (harambašama) koji su se istakli u mletačkoj vojnoj službi. nakon ukinuća mletačke republike 1797. opada dotadašnja vojna važnost cetinske krajine, koja tijekom idućega razdoblja slijedi sudbinu ostaloga dijela dalmacije.

prema: www.enciklopedija.hr

ZA JEZIKOLJUPCE

1. Zaokruži riječi koje nisu napisane u skladu s pravopisnim pravilima.

Bartol Kašić rođen je na pagu 1575. godine. Naučio je čitati i pisati kod ujaka koji je bio svećenik. Kao talentirani student u Rimu poučavao je Hrvatski jezik u ilirskoj akademiji.

Bartol Kašić pripadao je isusovcima, a jedna od njihovih zadaća bilo je poučavanje Kršćana na području tadašnjega Osmanskog carstva. Budući da nisu imali nikakav priručnik, Kašić je 1604. objavio prvu gramatiku hrvatskoga jezika *Temelji ilirskoga jezika u dvije knjige* na Latinskome jeziku. Kasnije je Kašić postao ispovjednik u Bazilici sv. Petra u Rimu. Nakon toga kreće u obilazak zapuštenih župa po Hrvatskoj, Bosni i Srbiji. Preveo je čitavu *bibliju* na hrvatski jezik te je čitao evanđelje na hrvatskome jeziku, a prevodio je i pobožne pučke knjige.

prema: www.povijest.hr

2. Zaokruži riječi koje treba pisati velikim početnim slovom u skladu s pravopisnim pravilima.

- a) hrvatska se latinica još naziva i gajica prema prezimenu njezina tvorca – ljudevita gaja. prvo djelo objavljeno tim slovopisom bila je pjesma *horvatska domovina* antuna mihanovića. objavljena je u 10. broju *danice* 1835. godine.
- b) ivan kukuljević sakcinski održao je prvi govor na hrvatskome jeziku u hrvatskome saboru 1843. godine. na kukuljevićev prijedlog, 23. listopada 1847., sabor je donio zaključak o uvođenju hrvatskoga jezika kao službenoga jezika u javnoj uporabi.

3. Dopuni rečenice tako da zadana imena napišeš u skladu s pravopisnim pravilima.

_____ (sveta stolica) ime je koje obično neslužbeno rabi kada mislimo na državu Vatikan. No, i ime Vatikan rabimo umjesto cjelovitoga imena – _____ (država vatikanskoga grada). Piše se velikim početnim slovima jer se prema pravilu u uobičajenim nazivima država, koja mogu biti različita od službenih, pišu velikim početnim slovom sve riječi (osim veznika). Tako pišemo _____ (lijepa naša) kao neslužbeni naziv za Republiku Hrvatsku, _____ (zemlja izlazećega sunca) za Japan, _____ (zemlja tisuću jezera) za Finsku, _____ (zeleni otok) za Irsku. Ipak, kada se misli na vrhovno upravno tijelo _____ (katoličke crkve), piše se Sveta stolica.

prema: www.hkm.h

4. Zaokruži slovo uz pravopisno točno napisane rečenice.

- a) Marko Marulić nazvan je Ocem hrvatske književnosti. Otac hrvatske književnosti autor je prvoga hrvatskog epa *Judite*.
- b) Marko Marulić nazvan je ocem hrvatske književnosti. Otac Hrvatske Književnosti autor je prvoga hrvatskog epa *Judite*.
- c) Marko Marulić nazvan je Ocem Hrvatske Književnosti. Otac Hrvatske Književnosti autor je prvoga hrvatskog epa *Judite*.
- d) Marko Marulić nazvan je ocem hrvatske književnosti. Otac hrvatske književnosti autor je prvoga hrvatskog epa *Judite*.

5. Dopuni rečenice tako da zadana imena napišeš pisanim slovima u skladu s pravopisnim pravilima.

- b) Članovi _____ (ZADARSKE FILOLOŠKE ŠKOLE) svoje su članke u početku objavljivali u časopisu _____ (ZORA DALMATINSKA).
- b) Okosnicu književnosti _____ (OZALJSKOGA KNJIŽEVNOGA KRUGA) čine Petar Zrinski, njegova supruga Katarina i njezin brat Fran Krsto Frankopan.
- c) Babić-Finka-Moguš 1971. godine objavljuju _____ (HRVATSKI PRAVOPIS), popularno nazvan _____ (LONDONAC).
- d) Pisanje pjesama po uzoru na talijanskoga pjesnika Francesca Petrarca naziva se _____ (PETRARKIZAM), a pjesnici koji pišu stihove nalik na njegove _____ (PETRARKISTI).